NOBILISSIMO AC ILLVSTRISSIMO D. D. PIDOVX DE LA ROCHE-FATON, ET.C. ABBATI DE VALANCE REVERENDISSIMO, ET IN SVPREMO SENATV CONSILIARIO ÆQVISS.

MOs apprime vetustus in votis nuncupandis olim (Vir illustrissime) dijs indigetibus tutelariæ opis deprecandæ, eisque accurationis remittendæ, cùm summa belli, vel rei cuiusuis euentus incerta spe, magno cum discrimine fluctuaret, vt incœpti fœlicem exitum assequerentur: sic Priameius Hector Apolline duce, sapiens Vlysses Mineruâ, Nereus Achilles Thetide, aliique magnanimi Duces sub numinũ auspicio præclara facinora exsequuti sunt: Sic fermè non leuè negotium sed quasi fatale prælium haud minori iacturâ, sed cum magno fortè dispendio sum aggressurus, cuius reportandæ gloriæ, quæ spes affulgebit, quando manus cum hostibus conserendæ, ferrúmque cominus micare cœperit, nisi cuiusdam herois vis superior insultantium impetus, vt nebulas repulset & discutiat: Tibi igitur (vir amplissime) propter tui securissimi patrocinij serenitatem, nostras acies traduximus, quæ pene quendam exercitum, vt olim Romæ in quinque turmas suis vexillis signatas disiectum conficiunt: ecce enim prior appendix quasi cohors aquilaris dimicationis campum aperit: Reliquæ quatuor quibus equi, lupi, minotauri, & apri simulacra transferri possunt, in castris ad defensionem condenso agmine permanent & fixè locantur; quæ foras adducentur & ad conflictum cum fœlici successu prodibunt, si tuum clarissimum nomen velut auspicacissimum omen in hostes conuersuræ cladis, & à spiculis immune propugnaculum nobis illuxerit. Adsis itaque quæso huic exercitui paruulo, sisque velut alter Bœotijs Liber, Argiuis Iupiter, Carthagini Iuno, Rhodijs Apollo Orientalibus Aurora, Cretensibus Diana: Quod si tua beneuolentia præstes, frustrà suos conatus aduersarij molientur. Certòque faustæ coronidis lauros referemus. Vale.

Dicat & deuouet obsequentiss. GABRIEL HARDVINVS DE S. IACQVES.

AD QVODLIBETARIAM QVÆSTIO MEDICA MATVTINIS AGITANDA

disputationibus in scholis Medicorum die Iouis 13. Decembris, Magistro Georgio Cornuty Doctore Medico moderatore.

An ex habitu & functionibus æstimanda temperies?

VT homo formam omnium nobilissimam rationalem animã, ita corpus temperatissimum, suis moribus aptum sortitus est. Qui cum in marem & fœminam distinguatur, hæc frigidior & humidior, ille calidior habeatur, in vtróque tamen calor dominatur. Quamuis autem heterogeneis constet partibus, ex mutuâ tamen omnium contemperatione vnum totius temperamentum (quod quædam est harmonia ex primis manans qualitatibus) resultat, edendis actionibus accommodum.

PARTIVM cum aliæ sint spermaticæ, aliæ sanguineæ; Illæ frigidæ, hæ calidæ & humidæ censentur. Inter spermaticas os frigidissimum & siccissimum, cui succedũt cartilago, inde ligamentũ sensus expers, tẽdo, membrana, arteria, vena, nerui duri & molles ad cutim omnium temperatissimam proximè accedentes, spina dorsi, cerebrum cum glandulis & testibus. Inter calidas cordi calidissimo & humidissimo primus locus tribuitur, deinde pulmoni cuius humiditatem prodit mollities; postea hepati, carni, lieni, renibus, quibus adeps merito annumeratur.

INTER homines quadratus, qui ad iustitiam duntaxat temperatus existit, nulli vitio opportunus, longęuus, & ad resistendum paratissimus, virtute & viribus reliquis antecellit: Cuius probam temperiem, nunquam ex pondere definiendam, & exactam conformationem actiones inculpatæ consequuntur: Nam tantùm coquit quantùm appetit, pollet ingenio & prudentiâ, sensus habet integros, fortis & mansuetus est, adeout morum mediocritas, pulchritudini & symmetriæ corporis consentiat.

INTEMPERATORVM alij sunt calidiores, alij frigidiores: Amborum duplex κριτήριον tactus ad iudicandum certissimus & ratio: si vasorum amplitudo, corporis raritas, vocis (quam vitæ indicem dixisse insulsum est) magnitudo, promptitudo ad iram & quaslibet actiones accesserit, calor exuperat; cui iuncta humiditas πολυσαρκίαν, siccitas verò gracilitatem pilorumque nigrorum & crisporũ (qui à partiũ numero vt & vngues excludũtur) copiam inducit: Calor nãque causa est fuliginis ex qua pili nascuntur.

TEMPERAMENTI autem, quod ex humorum dominio æstimari potest frigiditas, condensatum habitum ab externis vindicat iniurijs, vasa constringit, pilos dealbat, glabritiem inuehit, corpus reddit obesum, quod vbi crassius est, breuiore vitâ fruitur quàm quod gracile: hinc spadones depilati, mulieres πυκνόσαρκοι, pituita omnium frigidissima & ad fingendos mores inutilis cumulatur, albidus in cute color efflorescit, somnus frequenter obrepit, canities acceleratur, sensus hebetantur, ingenium obtunditur, corporis denique & animi actiones præpediuntur.

Ergo ex habitu & functionibus æstimanda temperies.

Asserebat Lutetiæ GABRIEL HARDVINVS DE S. IACQVES Parisinus, Anno Domini 1612.

DOMINI DOCTORES DISPVTATVRI.

M. Andreas du Chemin,
M. Georgius Arbault,
M. Stephanus de la Font, Prof. R.
M. Carolus Bouuart,
M. Claudius Charles, Profess. R.
M. Quirinus le Vignon,
M. Petrus Seguin, Profess. R.
M. Ioannes de Renoul,
M. Petrus Pijart, Decanus.